ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2281-9401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
http://www.moac.go.th

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด

1. ศัตรูข้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 76 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 8,676,193 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 3,740 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 214 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 3,954 ไร่)

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง น่าน หนองบัวลำภู และจังหวัดนครปฐม จำนวน 182 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 152 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 334 ไร่)

- หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น สกลนคร มหาสารคาม อุบลราชธานี สงขลา และจังหวัดกระบี่ จำนวน 111 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 50 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ น่าน พะเยา อุทัยธานี ขอนแก่น สกลนคร มหาสารคาม บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ยโสธร บึงกาฬ จันทบุรี และจังหวัดปัตตานี จำนวน 1,782 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 83 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,865 ไร่)

- โรคขอบใบแห้งข้าว พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบุรี และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 17 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคใบจุดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ ขอนแก่น และจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 85 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคเมล็ดด่าง พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น สุรินทร์ บึงกาฬ และจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 341 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนกอข้าว พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น สกลนคร นครราชสีมา อุบลราชธานี บึงกาฬ และจังหวัดกระบี่ จำนวน 202 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 172 ไร่)

- แมลงบั่ว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 970 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 980 ไร่)

- **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และศัตรูข้าวอื่นๆ

- แนะนำเกษตรกรให้งดหว่านปุ๋ยในอัตราที่มากไป และแนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราจีนบุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันปาตอง 1 หางยี 71 เป็นต้น

- ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้นำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ และส่งเสริมให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

- สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตรับผิดชอบในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง

- แนะนำให้เกษตรกรดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหว่าน 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ และเมื่อสำรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1 - 3 ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ 6 - 7 วัน ให้ไขน้ำเข้าแปลงนาจนระดับน้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1 - 2 วัน แต่หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไธออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เซฟวิน 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

- หากตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไขระหว่าง 6:1- 8 :1 หรือตัวอ่อนระยะ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัวต่อต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น บูโพรเฟซิน (แอปพลอด 10% ดับบลิวพี) อัตรา 25 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือใช้สาร อีโทเฟนพรอกซ (ทรีบอน 10% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน/ไอโซโปรคารบ (แอป พลอด/มิพซิน 5%/20% ดับบลิวพี) อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบแมลงส่วนใหญ่เป็นตัวเต็มวัยจำนวนมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ในระยะข้าวตั้งท้องถึงออกรวงใช้สาร อิมิดาโคลฟริด (คอนฟดอร 10% เอสแอล) อัตรา 15 มิลลิลิตรตอน้ำ 20 ลิตร

- แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรียเพื่อควบคุมการระบาดของหนอนห่อใบข้าว และส่งเสริมให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว ปี 2564
พื้นที่ระบาด (ไร่)
4,000
3,500
3,000
2,500
2,000
1,500
1,000
500
0
6 ม.ค.
13 ม.ค.
20 ม.ค.
27 ม.ค.
3 ก.พ.
10 ก.พ.
17 ก.พ.
24 ก.พ.
3 มี.ค.
10 มี.ค.
17 มี.ค.
24 มี.ค.
31 มี.ค.
7 เม.ย.
14 เม.ย.
21 เม.ย.
28 เม.ย.
5 พ.ค.
12 พ.ค.
19 พ.ค.
26 พ.ค.
2 มิ.ย.
9 มิ.ย.
16 มิ.ย.
23 มิ.ย.
30 มิ.ย.
1,782
970
341
202
182
111
85
50
17
เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
โรคไหม้ข้าว
โรคขอบใบแห้งข้าว
โรคเมล็ดด่าง
เพลี้ยกระโดดหลังขาว
แมลงบั่ว
แมลงหล่า
หนอนกระทู้
หนอนกอข้าว
หนอนห่อใบข้าว
ตั๊กแตนหนวดสั้น
โรคใบจุดสีน้ำตาล

2. ศัตรูมะพร้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 74 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 1,107,831 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 44,155 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 202 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 43,953 ไร่)

- หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี จำนวน 9,814 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 9,810 ไร่)

- แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด 26 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา ตรัง ปัตตานี นราธิวาส และจังหวัดภูเก็ต จำนวน 22,527 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 147 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 22,380 ไร่)

- ด้วงแรด พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ปัตตานี และจังหวัดกระบี่ จำนวน 7,947 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 61 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 7,886 ไร่)

- ด้วงงวง พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ชุมพร พังงา ภูเก็ต ปัตตานี และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,263 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,273 ไร่)

- ไรสี่ขา พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ราชบุรี และจังหวัดชุมพร จำนวน 2,605 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดศัตรูมะพร้าว ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อช่องทางต่างๆ และถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว รวมทั้งการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ
- ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลาย ไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่
- ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่
- ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่
- ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดด้วงแรด ในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน
- ไรสี่ขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้น การป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสี่ขามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยให้สลับกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC ดังนี้ โพรพาร์ไกต์ 30% ดับบลิวพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (สารกลุ่ม 12) อะมิทราซ 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (สารกลุ่ม 19) กำมะถันผง 80% ดับบลิวพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (สารกลุ่ม UN) ***ห้ามผสมกับสารชนิดอื่น และไพริดาเบน 20% ดับบลิวพี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (สารกลุ่ม 21)

3. ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 70 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 2,970,146 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 2,888 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 142 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,746 ไร่)

- ด้วงแรด พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง ตราด สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี กระบี่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2,051 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 142 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,909 ไร่)

- โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สตูล ชุมพร นครศรีธรรมราช และจังหวัดกระบี่ จำนวน 837 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

ผลการดำเนินงาน

- รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรด และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ
- ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย
- ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน
- สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรดทำลายระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ
- ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด

4. ศัตรูยางพารา

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 70 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 12,587,236 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 814,737 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 21,046 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 793,691 ไร่)

- โรครากขาว พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต นราธิวาส ตรัง และจังหวัดสงขลา จำนวน 16,733 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 16,239 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 494 ไร่)

- โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ระนอง และจังหวัดตรัง จำนวน 798,004 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 4,807 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 793,197 ไร่)

- **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา

- ให้เกษตรกรขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

- ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง

- สำหรับต้นยางพาราที่เป็นโรคขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีโพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 3 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณที่เป็นโรครากขาวยางพารา

- สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมี โดยวิธีฉีดพ่น ดังนี้

เบโนมิล อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา 2 ซีซี ฉีดพ่นอัตรา 100 ลิตรต่อไร่
โพรปิเนป หรือ แมนโคเซฟ หรือ คลอโรธาโลนิล อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา 2 ซีซี ฉีดพ่นอัตรา 100 ลิตรต่อไร่
เฮกซาโคนาโซล อัตรา 30 - 40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา 2 ซีซี ฉีดพ่นอัตรา 100 ลิตรต่อไร่
โปรปิโคนาโซล อัตรา 10 - 15 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา 2 ซีซี ฉีดพ่นอัตรา 100 ลิตรต่อไร่
ไทโอฟาเนต-เมริล อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา 2 ซีซี ฉีดพ่นอัตรา 100 ลิตรต่อไร่

5. ศัตรูกาแฟ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 50 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 203,310 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 53 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 8,013,096 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 222,447 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 834 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 223,281 ไร่)

- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู มหาสารคาม บุรีรัมย์ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 1,705 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 206 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,499 ไร่)

- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี สระบุรี นครสวรรค์ ระยอง ชลบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 2,761 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

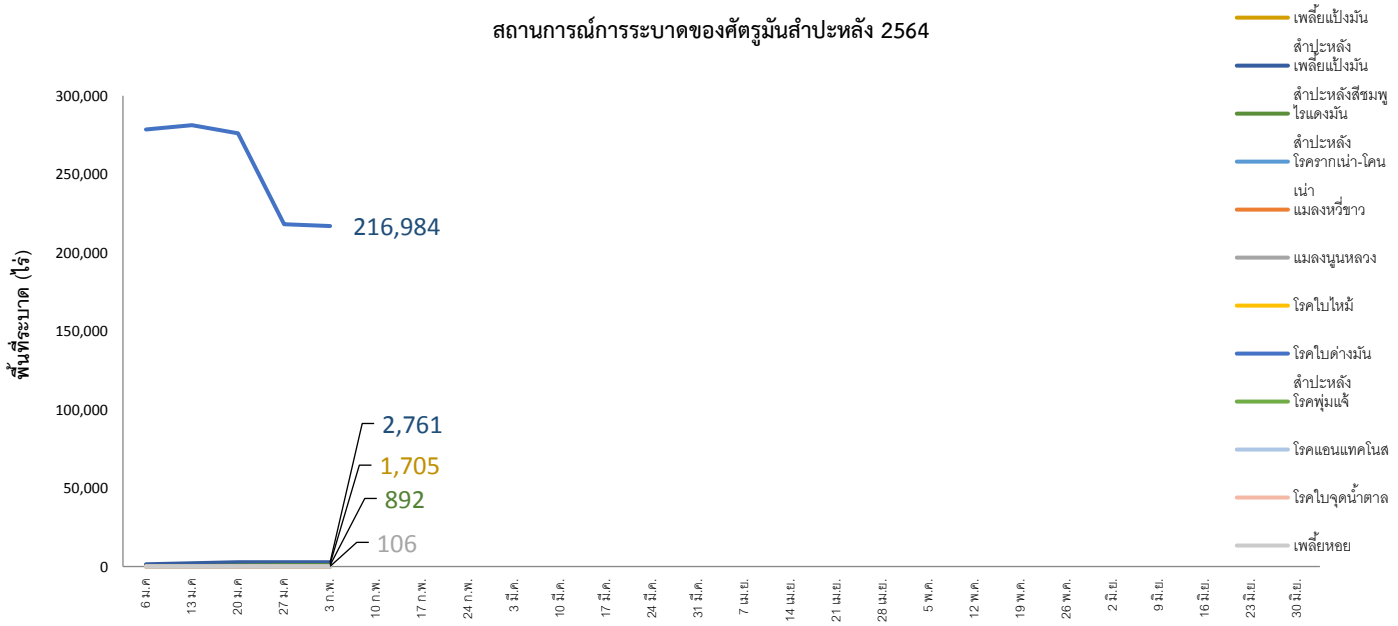
- ไรแดงมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ ระยอง ชลบุรี และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 892 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 21 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 871 ไร่)

- เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 106 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบอาการคล้ายโรคใบด่างมันสำปะหลังที่เกิดจาก *Cassava mosaic virus* (CMV) พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ กำแพงเพชร ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ยโสธร ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์ ชัยนาท ระยอง จันทบุรี ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 216,984 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1,060 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 218,044 ไร่)

- **ผลการดำเนินงาน**

- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง
- ผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่
- ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน และให้หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
- สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด
- ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่อนุมัติชดเชย ส่งสำนักงบประมาณ

7. ศัตรูอ้อย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 52 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 6,236,159 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 143 ไร่ (คงที่)
  - **หนอนกออ้อย** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสงขลา จำนวน 73 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - **ด้วงหนวดยาว** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชลบุรี จำนวน 70 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **ผลการดำเนินงาน**

- รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่

- ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวง ดักแด้ และด้วงหนวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินหรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อ ให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

- ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินขุดต่อทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

8. ศัตรูข้าวโพด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 63 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 4,397,827 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 66,108 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 20 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 66,088 ไร่)

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ น่าน เชียงราย อุทัยธานี ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่น อุดรธานี หนองบัวลำภู สกลนคร นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ อุบลราชธานี บึงกาฬ นครปฐม สระบุรี ลพบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี ปัตตานี และจังหวัดตรัง จำนวน 66,092 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 66,072 ไร่) แบ่งเป็นพื้นที่ระบาดรุนแรงมาก 1,080 ไร่ และพื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย 65,012 ไร่

- หนอนเจาะลำต้น พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน พื้นที่ระบาด**

- แจ้งเตือนเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm ให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์ และดำเนินการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ รวมทั้งจัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

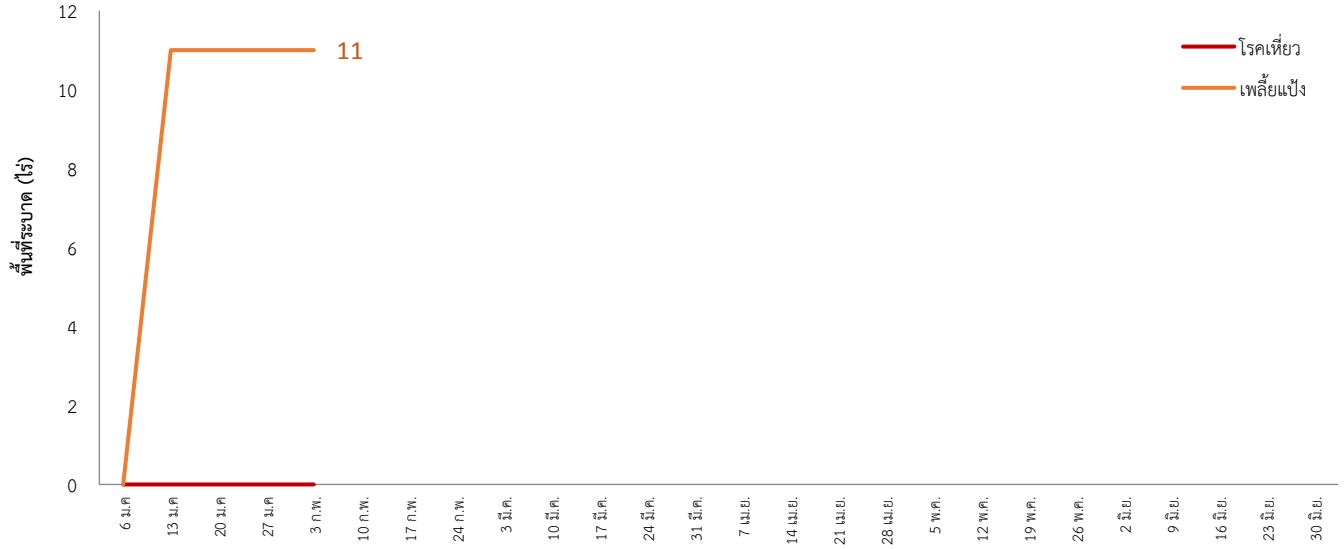
9. ศัตรูสัปปะรด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 45 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 1,063,058 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 11 ไร่ (คงที่)
  - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดระยอง จำนวน 11 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **ผลการดำเนินงาน**

- แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย

- หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไทอะมีโทแซม 25% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 2 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน 10% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 10 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออะเซททามิพริด 20% เอสพี อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 10 ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรัศมีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปะรดติดผลอ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

สถานการณ์การระบาดของศัตรูสับปะรด ปี 2564

10. ศัตรูทุเรียน

• **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 72 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 1,144,265 ไร่

• **พื้นที่ระบาดรวม** 5,124 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 49 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 5,173 ไร่)

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด ชุมพร และจังหวัดกระบี่ จำนวน 155 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านม 153 ไร่)

- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร กระบี่ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 405 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 34 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 439 ไร่)

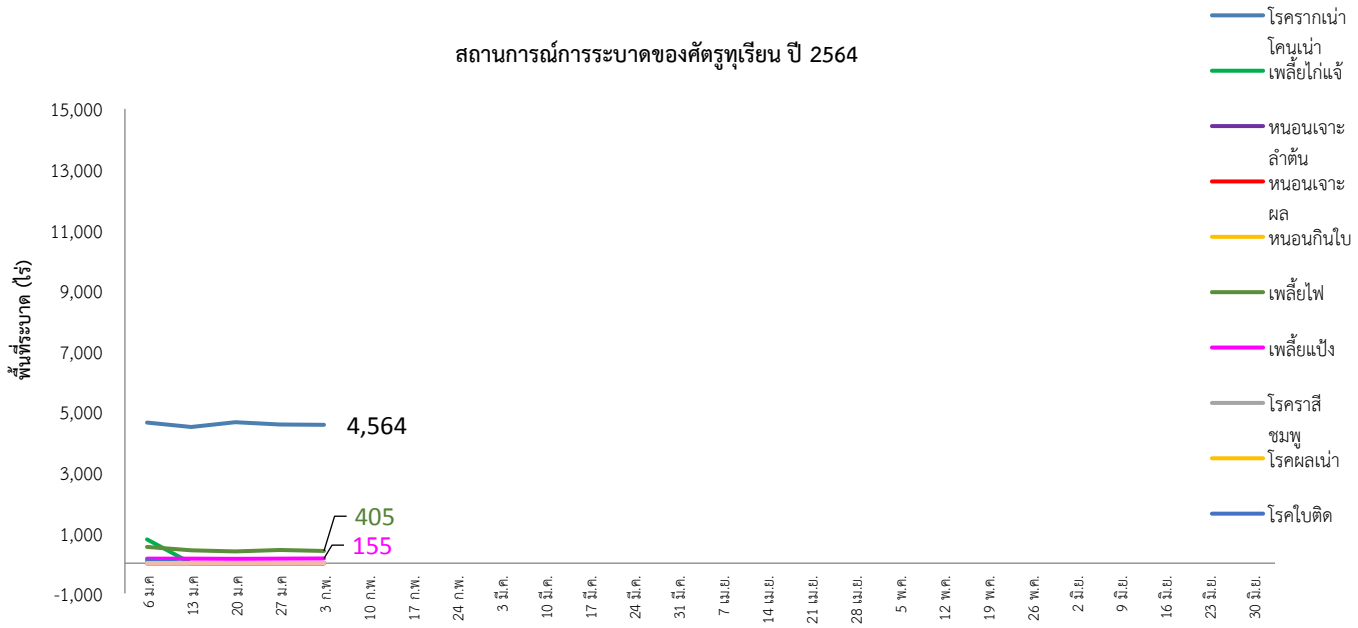
- โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดกระบี่ จำนวน 4,564 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 17 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,581 ไร่)

• **ผลการดำเนินงาน**

- เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไธออน (มาลาไธออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พันไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

- เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน

11. ศัตรูเงาะ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 62 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 285,822 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 194 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 151 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 43 ไร่)

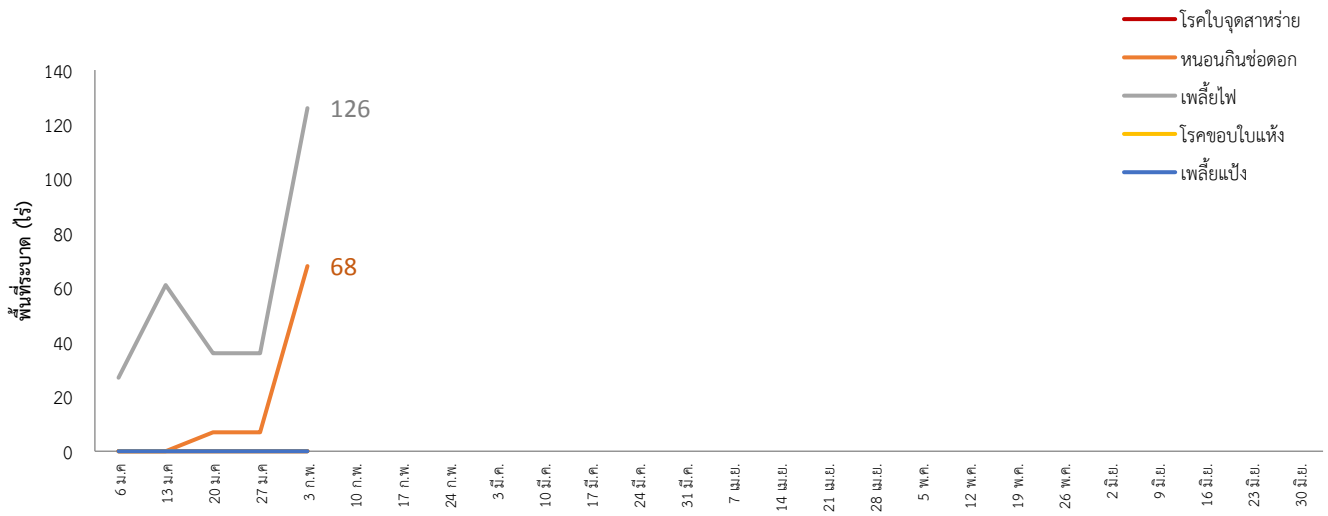
- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด คือ จังหวัดระยอง จันทบุรี และจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 126 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 90 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 36 ไร่)

- หนอนกินช่อดอก พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 68 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 61 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 7 ไร่)

- **ผลการดำเนินงาน**

- หากพบการระบาดของเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้นจะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

สถานการณ์การระบาดของศัตรูเงาะ ปี 2564

12. ศัตรูมังคุด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 65 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 505,662 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 921 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 16 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 905 ไร่)

- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระนอง ชุมพร กระบี่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 503 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 16 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 487 ไร่)

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จันทบุรี และจังหวัดชุมพร จำนวน 241 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคใบจุด พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดยะลา จำนวน 177 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน**

- หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

- หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

- หากพบการระบาดของโรคใบจุด ให้ตัดแต่งกิ่งหรือใบที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดรุนแรง ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม 50% ดับบลิวพี อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ กลุ่มโคนาโซล เช่น โพรพิโคนาโซล เฮกซะโคนาโซน 20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร

13. ศัตรูลำไย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 62 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 1,646,046 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 695 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 12 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 683 ไร่)

- โรคพุ่มไม้กวาด พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 616 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 612 ไร่)

- โรคราดำ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 71 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 60 ไร่)

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดระยอง จำนวน 8 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน**

- ตัดแต่งกิ่งลำไยไม่ให้ต้นหนาจนเกินไป จนเป็นที่หลบซ่อน และพักอาศัยของมวนลำไยตัวเต็มวัย จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย ถ้าพบระบาดปริมาณมากใช้ยาฆ่าแมลง เช่น โมโนโครโตฟอส พ่นในอัตรา 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นในช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน ช่วงเวลาที่ลำไยกำลังเกิดช่อดอกและติดผล ซึ่งช่วงดังกล่าว จะพบทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย สำหรับยาฆ่าแมลงพวกคาร์บาริลจะใช้ได้ผลดีในระยะที่แมลง เป็นตัวอ่อนในวัย 1 - 2 เท่านั้น ถ้าพ่นในวัยอื่นจะไม่ได้ผล

- หากพบต้นลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด นำออกไปทิ้งนอกแปลง แล้วเผาทำลายในทันที และพ่นต้นลำไยด้วยสารป้องกันกำจัดไร เช่น ไรโพรพาไกด์ 30% ดับบลิวพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือกำมะถันผง 80% ดับบลิวพี อัตรา 200 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารอะมิทราซ 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และให้พ่นสารป้องกันกำจัดไรซ้ำอีกครั้งเมื่อต้นลำไยแทงยอดใหม่ ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าไรในช่วงที่มีแดดจัด เพราะอาจทำให้ใบอ่อนไหม้

